

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. április 12.

bb. 1. a csepeli szőrmekonfekció üzemben a szocialista brigádok az új technológia, a szalagosítás bevezetésének uttörői - megteremtik a feltételeit annak, hogy a pártkongresszus tiszteletére versenyt indíthassanak a szocialista üzem címért

i sz/tm/gy/vg

1962. április 12.

a pannónia szőrmeárugyár csepeli konfekció üzemében az utóbbi időben a szőrmebundák készítésénél új technológiát vezettek be. a gyár vezetői elhatározták, megváltoztatják az egyébként kézműipari jellegű munkát, szalagrendszert vezetnek be az apróvad-bőrök és az ocelot mintájú panofix összeválogatásánál, illesztésénél, szabásánál és varrásánál. a munkafolyamatokat, amelyeket eddig egy-egy nagy tapasztalattal rendelkező szakember végzett, műveletekre kellett bontani, s mint minden ilyen munkaszervezési intézkedésnél, nagy szükség volt a dolgozók vállalkozó-készségére.

a csepeli szőrmekonfekció üzemben, ahol nyolc brigád versengett a szocialista címért, és közülük négynek már oda is ítéltek ezt a megtisztelő elnevezést, a gyár vezetőinek nem volt túl nehéz dolguk. két szocialista brigád, baronovszky pál és földesi lászló vezetésével nemcsak vállalkozott arra, hogy szalagban dolgozzon, hanem az új munkaszervezésre és az ettől várt anyagtakarékosságra mindjárt mindketten ujtási javaslatot is kidolgoztak. a szocialista címet elnyert november 7. brigád az ocelot mintájú panofix bundák gyártását a minőségi brigád pedig a pézsmá és a mormota-bundák gyártását szalagszerű technológiával készíti elő. a szalagosítás bevezetésével ebbe a nagy szakértelmet igénylő munkába be tudtak vonni fiatalabb szakembereket is, mégis a termelékenység 15-18 százalékkal emelkedett, s jelentős anyagmegtakarítást is eredményezett. példájuk sok hívet szerzett a szalagosításhoz és más részlegekben is alakultak brigádok. a legutóbbi brigádértekezleten elhatározták, előkészítik a feltételeit annak, hogy a pártkongresszus tiszteletére megindíthassák a versenyt a szocialista címért. most felméri, hogy a technológia korszerűsítésében, a munkafeltételek javításában, a munkaszervezésben, s nem utolsósorban a dolgozók gondolkodásmódjának megváltoztatásában, szocialista emberré formálásában milyen feladataik vannak, mit kell tenniük azért, hogy szocialista üzem legyen a pannónia szőrmeárugyár és annak csepeli telepe is. /mti/

..

- 1 -

bb 2. az ország legkorszerűbb iparitanuló iskolája épült a váci uton - megkezdődött a harmadik új építőipari tanulóiskola építése

i sb/hné vm vg

1962. április 12.

a 41-es építőipari vállalat dolgozói 12 tanteremmel és 240 személyes diákszállóval ellátott autójavító ipari tanuló iskola építését kezdték meg a váci uton. ez az ország legkorszerűbb ipari tanulóintézménye. a héteemeletes épület földszintjén orvosi rendelőt, könyvtárt, olvasótermet és az első emeleten irodákat, tanári szobákat építenek. a következő emeleten rendezik be a tantermeket és a tanulóknak 6-8 személyes kényelmes szobáit. ezenkívül kosárlabda-pályával ellátott földszintes tornatermi épületszárny csatlakozik majd az iskolához. ezen a telken tavaly már tanműhelyt és kultúrteremnek is használható 900 személyes éttermet avattak, s a jövő év végére az új iskola átadásával fejeződik be a váci uti korszerű „ipari tanulóváros”, kialakítása.

a vállalat dolgozói a fővárosi uton hozzáfogtak az ország harmadik, új építőipari tanulóiskolájának alapozásához. az első kettőn, a miskolcra és a pécsre már csak az utolsó simítások maradtak hátra. mindhárom helyen hat tanterem, 400 személyes diákszálló, több tanműhely és jól felszerelt konyha, étterem épül. miskolcon és pécsen még ez év nyaráig, a fővárosi uton pedig a jövő év első felében adják át az építőipar új szakmunkásait nevelő iskolákat és tanulóotthonokat./mti/

- . -

bb 3. úri kaszinóból tsz-klub

vid gk vm fm

1962. április 12.

a kisújszállási buzakalász tsz tagjai a megyében az elsők között építették fel saját művelődési házukat. az évek múltával azonban az épület szűknek bizonyult, s ezért az idején kulturális alapról mintegy 60.000 forintos költséggel és jelentős társadalmi munkával a volt úri kaszinót alakítják át tsz-klubbá. a tervek szerint május elsején tartják az avató ünnepséget. a rádióval, televízióval, társas játékokkal felszerelt művelődési ház tehát azoké lesz, akiknek a felszabadulás előtt nem volt szabad belépniük az épületbe./mti/

- . -

- 2 -

bb 4. budapesti nagyáruház építése - külső villamosgyűrű - 100 forint értékű munkát a közösségért - mi honnan kerül a népfrent-bizottságok munkaprogramjába?

i di/gk vm sr

1962. április 12.

az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy az ország több ezer népfrent-bizottságának munkáját a megszokott hagyományos módszereken kívül állandóan új és új ötletekkel gazdagítja az élet. a hazafias népfrent országos tanácsánál elmondották az mti munkatársának: mind inkább általánossá válik, hogy a mozgalom irányító testületeinek tevékenysége alkalmazkodik a helyi sajátosságokhoz, egy-egy város, község fejlesztésének időszerű feladataihoz, az ország életének központi kérdéseire. a népfrent-bizottságok ma már gyakran készítenek olyan éves vagy néhány hónapos munkatervet, amelyből a terület megnevezése nélkül is teljesen nyilvánvaló, hogy az ország melyik vidékéről származik. a népfrent-mozgalom tervezésének ez az új formája kétszeresen hasznos, mert a közérdekű feladatok megoldásához sokkal könnyebb megnyerni a lakosság támogatását.

a budapestiek körében például élénk érdeklődést váltott ki, amikor az országgyűlés legutóbbi ülésén a ligeti László képviselő interpellációt terjesztett elő tervezett új budapesti nagyáruház építésének elhúzódnása miatt. elmondta, hogy az illetékesek jóllehet, több éve foglalkoznak a kérdéssel, még mindig nem tudtak megegyezni abban, hol kapjon helyet a kereskedelemnek ez a jelentősnek ígérkező ujdonsága. az interpelláció nyomán a két leginkább érdekelt városrész, az ötödik és a hetedik kerület népfrent-bizottságának vezetői felfigyeltek a huzavonára és felajánlották segítségüket az illetékeseknek. vállalták, hogy amolyan kisebb közvéleménykutatással segítik a helykijelölés körül folytatott vita lezárását, s ugyanakkor társadalmi munkát kezdeményeznek az építkezés költségeinek csökkentésére. így például önkéntes vállalkozókra bízhatnák a tereprendezést, a földmunkák egy részét. az új nagyáruház tehát kétszeresen a budapestieké lehetne.

egy másik budapesti népfrent-akció a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának bejelentése alapján született meg. szóba került, hogy az ugynevezett külső villamosgyűrű jelenteg még hiányzó részének megépítése sokat enyhítené a főváros közlekedési gondjain. „ha a lakosság segít, még az ötéves tervben elkészülhet a külső villamosgyűrű”, - tették hozzá az illetékesek. a környező kerületek népfrent-bizottságai felfigyeltek a kezdeményezésre, s az elmúlt hetekben máris hozzákezdtek a társadalmi munka szervezéséhez.

/folyt.köv./

- 3 -

/bb 4. budapesti.....1.folyt./vm

megbeszéljük a közlekedési szakemberekkel, milyen területeken segíthet leginkább a lakosság, hogyan oszlanak meg a különböző feladatok, s milyen méretű összefogásra lenne szükség. tanácskoztak legjobb segítőtársaikkal, aktivistákkal is, s minden jel arra mutat, hogy a munkálatok megkezdésekor megfelelő számú társadalmi segítőtársra is számíthatnak.

hasonló a helyzet vidéken is. dunaujvárosban például a népfront-bizottság a segítőkézség eddigi megnyilatkozásai alapján meghirdette a száz forintértékű társadalmi munkát a közösségért-mozgalmat. a cél, hogy a város 16 és 60 év közötti lakosai legalább 100 forint értékű társadalmi munkával járuljanak hozzá évente dunaujváros szépítéséhez és gyarapításához. a kezdeményezés kedvező fogadtatásra talált a lakosság körében. a jó ötletre felfigyelt a fejér megyei népfront-bizottság is, amelynek vezetői elhatározták, hogy a megye minden községében meghonosítják a mozgalmat./mti/

bb 5. százezer forint jogtalan szakértői díjért három évi és nyolc hónapi börtön

i bc/hné vm sr

1962. április 11.

a gyöngyösi váltó-és kitérő gyárban készített kitérők átvételét, - amely nagy szaktudást és gyakorlatot igényelt - főleg Kovács Béla, máv főmérnök végezte. a máv megbízásából más vállalat részére is kötelező volt kitérőket átvenni. a számlákba átvételi költségként külön szakértői vizsgálati díjat állítottatott be a maga részére. ilyen módon százezer forint illetéktelen jövedelemhez jutott.

a központi kerületi bíróság, társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett csalásért, három évi és nyolc hónapi börtönre ítélte Kovács Bélát és kötelezte az okozott kár megtérítésére./mti/

bb 7. pénteken diósgyőrött sorsolják a lottót

i kf/kf vm vg

1962. április 12.

a hónap soronkövetkező Lottó húzásait vidéken rendezik a sportfogadási és Lottó igazgatóság. a 15. játéknét nyerőszámait április 13-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel diósgyőrött a Lenin kórházi művek művelődési házában sorsolják./mti/

- 4 -

bb. 6. fonal-daueroló, hamis-sodrógépeket helyeztek üzemben a selyemfonalkikészítő gyárban

i sz/tm/gy/vg

1962. április 12.

a textilipar legrafináltabb új gépei közé tartozik a hamis-sodrógép, amely a nylon-zoknik külföldről vásárolt egyenes fonalat kreppeli, zsugorítja. a selyemipari vállalat fonalkikészítő gyárában tavaly még 64 átalakított cérnázógépen gyártották az ugynevezett helanka-fonalat, a múlt év végén azonban nyolc új gép érkezett Angliából, amely nemcsak helyettesíti a régi 64-et, hanem kétszerannyi fonalat állít elő.

az új gépek már üzemszerűen dolgoznak, s ontják a kreppharisnyák fonalat. egy-egy gép 240 sodrófejen szalad a szál. a sodrófejek percenkénti fordulatszáma 77 000 - 80 000, vagyis ennyiszor vesz spirál alakot a fonal, közben egy fűtőberendezés hűtözteti, majd a sodrófej visszafelé forgatja. ugyszólván dauerolják a fonalat, úgy, mint a fodrásznál a haját, ez azonban jóval tartósabb hullámot jelent. egy méter fonalban mintegy négyezer sodrat van, igaz, hogy ez hamis, de rugalmassá teszi a kötszövött textilt.

százötven munkás helyett most mindössze 45 dolgozó ügyel az új gépekre. az eddigi 80 tonna helyett pedig évente 160 tonna krepp-fonalat küldhetnek a harisnyagyáraknak. minden kiló hazailag kreppelt fonalnál két dollárt takarítanak meg, s ebből az összegből már az idén kifizethetik a gépek árát. az új berendezések nagy előnye az is, hogy fele annyi üzemterületet foglalnak el, mint a régiéik.

a gyárban eddig csupán zoknikhoz és női harisnyákhoz készítettek krepp-fonalat. újabban azonban más gyártmányokkal is próbálkoznak. befejezték a masevalon elnevezésű fonal előállításának kísérleteit, amelyből a banlonhoz hasonló felsőruházati cikkeket köthetnek. /mti/

bb. 8. új bemutatókra készül a sztanyiszlavszkij stúdió

i hi/gg/gy/sr

1962. április 12.

sztaniszlavszkij stúdió néven fél éve működik budapestben az építők központi irodalmi színpada. a több mint harminctagú együttes ebben az évben is néhány említésre méltó műsorral szerepel.

/folyt. köv./

- 5 -

bb. 8. / uj bemutatókra... folyt./ gy

április végén - az irodalmi színpadon és az építők rózsza ferenc művelődési házában kamaratermében - az együttes nőtagjainak külön műsorával kezdik a tavaszi idényt. a ki-zárólag nőkből álló szereplőgárda fellépését a téma indokolja: nő a tükör előtt címen ismert írónők művei alapján színpadra viszik az asszonyok problémáival foglalkozó írásokat, az ó-kortól napjainkig. második nagyobb irodalmi összeállításukat az építők napján mutatják majd be a rózsza ferenc művelődési ház kongresszusi termében. az építőmunkások dicsérete című irodalmi előadásra meghívják a szocialista brigádok tagjait és a szakma legjobb dolgozóit. ujszerű próbálkozás lesz az együttes harmadik bemutatója, petőfi az apostol című költeményének előadása, oratóriumi feldolgozásban.

a sztanyiszlavszkij stúdió szeptemberben bérletes sorozatot indít a világirodalom költészete címen. ennek keretében havonta új műsorral lépnek fel: versben, zenében és dalban a különböző korszakok költészetéből adnak izelítőt. /mti/

bb. 9 százhetvenezer szülő az iskolák társadalmi aktivistái között - beszédes számok a budapesti szülői munkaközösségek életéről

i zs/tr/gy/sr

1962. április 12.

az idei tanév eddigi tapasztalatai szerint észrevehetően javult, eredményesebb és tartalmasabb lett a budapesti szülői munkaközösségek tevékenysége - állapították meg az oktatási szakemberek. a közelmúltban lezajlott vizsgálat adatai szerint a fővárosban mintegy nyolcezer szülői munkaközösségi vezetőségi tag dolgozik, s munkájukat körülbelül 48 000 „szülő aktivista”, segíti. a pedagógusok és a szülők rendszeres megbeszélésein időről-időre 170 000-en vesznek részt, mondják el észrevételeiket. sok tízezerre tehető azoknak a szülőknek a száma is, akik az iskolai tanműhelyek berendezését, felszerelését, az egyes oktatási intézmények szépítését, a szemléltető eszközök elkészítését segítik társadalmi munkával.

a szülői munkaközösségekkel foglalkozó vizsgálat örövendetes tapasztalata volt az is, hogy az „aktiv”, szülők számának nagyarányu növekedésével egyidejűleg jelentős változás tapasztalható a közösségek tartalmi munkájában. /folyt. köv./

bb. 9. /százhetvenezer szülő.... folyt./ gy

egyre ritkábbak az olyan szülőkollektívák, amelyek csupán a műsoros összejövetel, iskolai táncestek, ünnepek rendezését tartják feladatuknak - túlnyomó többségük a főváros minden kerületében az oktató-nevelőmunka színvonalának további növeléséért, a legeredményesebb pedagógiai, didaktikai módszerek elterjesztéséért dolgozik.

/mti/

..

bb-10. dramaturgiai és színházi szakkörök az általános és a középiskolákban

i Lv/hné-Lm sr

1962. április 12.

a népművelési intézet az elmúlt hónapokban kikérte a gyermekek és a serdülő korúak véleményét, hogy megállapítsa: a színházak és a különböző társadalmi szervek milyen módon segíthetnének a fiataloknak a színházi előadások jobb megértésében. a tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy a mai fiatalok egy sor, a bemutatott színművekben előforduló olyan problémát nem értnek meg, amely a felszabadulás előtti, vagy közvetlen a felszabadulás utáni időkre vonatkozik. számos olyan fogalom van, amivel a mai gyermek az életben már egyáltalán nem találkozhat.

a művelődésügyi minisztérium illetékesei figyelembe véve a népművelési intézet véleménykutató munkáját, javaslatot készítettek, hogy az általános- és a középiskolákban szervezzenek dramaturgiai és színházi szakköröket. a körökben szakemberek tartsanak majd előadásokat a színházművészetről, a különböző műfajokról és esetenként egy-egy színdarabról is. a gyermekek ezekben a szakkörökben vitatkozhatnak majd a látott színházi előadásokról.

a középiskolákban és az iparitanuló intézetekben, ahol a tantervben előírás egyes színdarabok közös megtekintése, a színházlátogatások előtt vagy után az osztályfőnöki órákon beszéljenek meg az adott mű mondanivalóját és tanulságait.

a művelődésügyi minisztérium köznevelési főosztálya ugyancsak javaslatot dolgozott ki, hogy ott, ahol a gyermekek részére rendszeres színházi előadásokat tartanak, darab előtt szakemberek beszélgessenek a pártjásokkal; ismertessék azt a kort, amelyben a cselekmény lejátszódik./mti/

bb 11. mélyhűtő alagut, „félkész konyha,, épül a szentesi baromfifeldolgozóban

vid te-Lm ki

1962. április 12.

a szentesi baromfifeldolgozó vállalatnál a hűtő üzemszerkezetek mellett újabb előhűtő, valamint gyorsfagyasztó alagut építését kezdte meg a csongrád megyei építőipari vállalat. elkészülte után lehetővé válik, hogy a tárolás előtt minusz harminc fokra hűtsék a baromfinust, s így jelentősen javul annak minősége.

a gyorsfagyasztó alagutra emeletenként ugynevezett félkészkonyha üzemszerkezt építenek. ezzel a háziasszonyok dolgát könnyítik majd meg, mert a csirkét, kacsát felaprítva, nylontasakba zárva előkészítik a főzéshez. az üzemszerkeztben naponta mintegy kétezer baromfit lehet majd aprítani, csomagolni./mti/

--

bb 12. három és félezer ladikot készített a legöregebb tiszai hajóács

vid te-Lm ki

1962. április 12.

kuruncsai jános, a legöregebb tiszai hajóács a közép-tiszai vízügyi igazgatóság szolnoki folyamtelepén dolgozik. az idős mester jó egészségnek, erőnek örvend és tanítványának, tóth andrásnénak segítségével most építi a három és félezredik ladikot. kuruncsai jános különben harminc fiatalnak adta át tudományát./mti/

--

bb 15. iparpolitikai tervet készített győr-sopron megye tanácsa

vid te-Lm ki

1962. április 12.

győr-sopron megye tanácsa a lakosság igényeinek jobb kielégítésére iparpolitikai tervet készített. a terv szerint 1965-re annyira fejlesztik az építőipari szövetkezeteket, hogy azok elvégezhessek a családiház építkezések hatvan százalékát. a cipész ktsz-ek 69 új átvevőhelyet létesítenek és ezzel a megye minden községére kiterjesztik a javítóhálózatot. a mosodai hálózatot 11 új felvevőhellyel bővítik győr peremkerületeiben, sopronban, kapuvárott, téten és más nagyobb községekben. a mosást és vegytisztítást teljesen a tanácsi ipar látja el. 1965-re elkészül a patyolat új vegytisztító üzeme győrött.

magánkisipari engedélyeket a jövőben csak a közvetlen szolgáltatást nyújtó szakmákra /fodrász, szabó, vegyes javító/ adnak ki olyan helyeken, ahol a szocialista szektor a megfelelő ellátást biztosítani nem tudja./mti/

--

bb 13. a mai életünket tükröző könyv alkotásokat keresik - fordításnak le több művet az afrikai, ázsiai és dél-amerikai népek irodalmából - nem kell a bestseller - kétezer részvevő, 500 tavaslat - viták a magyar könyvkiadás öt éves tervéről

i v/gk-lm sr

1962. április 12.

a magyar könyvkiadás öt éves tervét az elmúlt időben ország-szerte ankétokon vitatták meg. a kiadók mintegy 30 értekezleten találkoztak az olvasókkal; a 2000 részvevő közül 500 felszólaló hasznos javaslatot tett.

a kiadói tervek nagy általánosságban egyetértéssel találkoztak. az olvasóközönség izlésének fejlődését bizonyítja, hogy az előző évek hasonló megbeszéléseivel összehasonlítva - ezúttal csak elvétve hangzottak el „irodalomalatti”, művekkel - ponyvák, bestsellerekkel - kapcsolatos kívánságok.

örvendetes jelenlég volt, hogy sok hozzászóló foglalkozott az ifjúsági irodalommal, általában az ifjúsági és gyermekkönyv kiadással. elhangzott több olyan bírálat, hogy az ifjúsági irodalom a mai társadalmi és családi problémákat nem mindig tárja a maga sokféleségében és pedagógiai is kielégítő módon a fiatal olvasók elé. a gyermekkönyvek - főként a leporellók - ellen első-sorban az a panasz, hogy az illusztrációk színezése nem egyszer sikerületlen, fakó.

a külföldi irodalomból főként a klasszius jellegű, vagy a 20. század értékes műveit bemutató sorozatok tervét fogadták a legszívesebben. nagyobb az igény az élő külföldi irodalommal kapcsolatban: még több és bátrabb válogatást kívántak az ankétok részvevői a mai szovjet és nyugati irodalomból is. ezért érte némi bírálat a legmaibb irodalmat képviselő modern könyvtársorozat. számos hozzászóló sürgette az afrikai-ázsiai és dél-amerikai népek és országok irodalma egyes műveinek magyar nyelvű kiadását.

sokan szóltak hozzá a magyar irodalmi művek kiadásához is. a vitákon az az örvendetes kép alakult ki, hogy - bár a klasszikus irodalom iránti érdeklődés ma is széleskörű - egyre többen szeretnének több új, mai életünkről szóló irodalmi alkotást olvasni.

a tervankétokon elhangzottak olyan jogos kifogások is, hogy - a könyvek tipográfiai és grafikai színvonalának elismerése mellett - nagyobb gondot kellene fordítani a műszaki-technikai kivitelezésre, sok még a kötési s füzési hiba. /mti/

bb 16. huszonhárom fiatal - köztük gyári munkás, nyomdász, tehenész és traktoros - tanul rajzolni, festeni tallós p. istván mosonmagyaróvári festőművész műtermében

vid gk szb fm

1962. április 12.

tallós p. istván mosonmagyaróvári festőművész irán tásával két képzőművészeti kör működik mosonmagyaróvárott. az egyik körben a mofém-gyári dolgozók képezik magukat, akik közül többen már kiállításokon is szerepeltek alkotásaikkal. az idős művész műtermében működő másik körben 23 fiatal tanulja a rajz és a festészet művészetét. a kör foglalkozásaira többen a szomszédos falvakból utaznak mosonmagyaróvárra. rajkáról két gimnazista és egy kertészben dolgozó lány, feketeerdőről bazsó ferenc, a helyi tsz tehenésze, a lajtahansági lajtahansági állami gazdaságból pedig illés géza traktoros tagja a képzőművészeti körnek. tallós p. istván a nyáron kiállítást rendez a kör tagjainak sikeresebb munkáiból. /mti/

-. -

bb 18. öt éves terv szerint építik ki a körzeti iskolai hálózatot vas megyében

i vid szb fm

1962. április 12.

vas megyében öt éves iskolakörzetesítési tervet készítettek. az idén a programnak megfelelően bővítik a körzeti iskolai hálózatot. kőszegszerdahelyen négy tantermet építenek s ide járnak majd a kőszeghegyaljai - cági, velemi, bozsoki, kőszegdoroszlói - felsőtagozatosok. községfejlesztési alapból nyolc osztálytermet létesítenek a megye falvaiban. a már meglévő körzeti iskolákban új politechnikai műhelyeket építenek. jövőre a katafai, a nagysimonyi, a nádassói, a vépi iskolások is jól felszerelt műhelyben sajátítják el a gyakorlati ismereteket.

az általános iskola nyolc osztályát elvégzett falusi gyerekek az új tanévben beiratkozhatnak az idén épülő csepregi négytantermes mezőgazdasági szakgimnáziumba. szombathely iskoláinak száma is emlékezik. tizenhat tantermes gimnázium építését kezdik meg a hámán kató utcában. befejezik a 12 tantermes általános iskola építését a város másik részén. tető alá kerül körmend járási székhely új nyolctantermes általános iskolája is.

a legkisebbek részére bögötén, pápócon és vaskeresztesen óvodát építenek községfejlesztési alapból. /mti/

-. -

bb 14. 12.000 dolgozó nőnek segítenek a komárom megyei üzemi nőbizottságok

vid gk-lm fm.

1962. április 12.

komárom megye ipari üzeimben 12.000 nő helyzetével törődnek az üzemi nőbizottságok, s különösen sokat segítenek nekik a gyermeknevelésben. a bizottságok tagjai a pedagógusokkal együtt gyakran felkeresik a munkáscsaládokat, az üzemekben szülői értekezleteket és pedagógiai előadásokat rendeznek. újabb - a nőbizottságok felkérésére - a nagyobb ipari üzemekben orvosok és pedagógusok tartanak tanácsadást.

az üzemi nőbizottságok javaslatokkal könnyítik az asszonyok „második műszakját”, is. az üzemek vezetői ezekből már sokat megvalósítottak. a tatai szőnyeggyárban például - ahol már sok háztartási gépet kölcsönözhetnek - most mosodát nyitottak. a mosott ruhát megszáritva viszik haza az asszonyok. a nőbizottság közbenjárására az üzem konyhájáról családjuknak is vihetnek haza ebédet a dolgozó nők. a szőnyeggyári nőbizottság most kisz-brigádot alakított a beteg nők segítésére. a lányok takarítanak, főznek, a fiuk fát vágnak, vizet hordanak a beteg otthonába. most megszervezik a beteg kisgyerekek gondozására a pótmama-szolgálatot is, hogy az édesanyáknak ne kelljen otthon maradniok. a megye többi üzemében is sok példa bizonyítja a nőbizottságok segítőkészségét. az almásfüzitői tímfüldgyárban egy hosszabb idei kórházban fekvő asszony gyermekét vették gondozásba, a komáromi lenfonógyáriak egy árva gyerekről gondoskodnak.

az üzemi nőbizottságok törődnek az asszonyok szórakozásával, művelődésével is. most üzemenként megvizsgálják a nődolgözők iskolai végzettségét, hogy továbbtanulásukat is segíteni tudják./mti/

.-.

bb 17. új kenyérgyárak épülnek nógrádban

vid gk-lm ki

1962. április 12.

az idén új kenyérgyárak épülnek nógrádban. máris befejezéshez közeledik a litkei sütőüzem építése, amelyre több mint egymilliót fordítottak. a litkeihez hasonló sütőüzem épül álló községben is. ezt az üzemet jövőre helyezik üzembe. nemrég jelenték ki a kenyérgyár helyét pászton. a legnagyobb kenyérgyár salgótarjánban épül. ebben naponta több mint egy vagon kenyeret sítnek majd. építését rövidesen megkezdik a város déli peremén./mti/

.-.
- 12 -

bb 19. ötszáz tonna béléscsővet mentenek ki a meddőkutakból a zalai olajkutatók

vid te szb ki

1962. április 12.

a dunántúli kőolajkutatás történetében az idén került sor a legnagyobb program - 275.000 méter furás - megvalósítására. egy-egy furóberendezéssel több mint tizenháromezer métert fúrnak, s közben csökkentik a költségeket.

a költségcsökkentés egyik formája az „anyagmentés”, a zalai olajkutatók ebben az évben meddő kutakból ötszáz tonna béléscsővet szednek ki, s azt ismét felhasználják. ezzel többmillió forintot takarítanak meg a népgazdaságnak. /mti/

.-.

bb 20. új krétaüzem pilisvörösváron - ultrahanggal állítják elő a kozmetikai-papír- és gumiipar fontos alapanyagát

i áe/gg szb-

1962. április 12.

a mészkő sokféle felhasználásának egyik terméke a precipitált kréta, a kozmetikai ipar egyik fontos alapanyaga, amit többek között a fogkrém és pudergyártásnál használnak, de kötőanyagként a papír- és gumiiparban is sokféleképpen alkalmazzzák. a fontos nyersanyagot hazánkban eddig csak kis mennyiségben állították elő. minősége azonban nem volt alkalmas a különböző iparágak eltérő igényeinek kielégítésére, ezért évente sokszáz tonna mennyiségben külföldről szereztek be. bladár jános, a pest megyei ásványbánya vállalat alkalmazotijának találmánya megteremtette a hazai gyártás lehetőségét. a laboratóriumi kísérleteken kitűnően bevált gyártási eljárását rövidesen üzemi méretekben is kipróbálják. pilisvörösváron elkészült az új kísérleti üzem, ahol a helyben található mészkőből a külföldivel azonos minőségi finom krétát előállítják. a gyártás során ultrahanggal porlasztják a mészkövet. ebben az évben tíz tonna precipitált krétát készítenek. az ipari kipróbálás után nagyobb termelőüzem épül a fontos nyersanyag előállítására. /mti/

.-.

- 13 -

bb 21. Ősi népszokásokból énekes, táncos játékot állítottak össze a tardi fiatalok

vid fm/sze-lm fm

1962. április 12.

borsod megyében - mezőkövesd és szentistván után - a harmadik matyó faluban, tardon is megalakult az öntvékeny népi együttes. ezek a művészeti csoportok összegyűjtik, majd feldolgozzák a már feledésbe merülő matyó népszokásokat, népi balladákat, majd zenés, táncos, énekes népi játékként mutatják be a környező községekben. a tardiak több hónapi munkával községük egyik kedves régi népszokását, a farsangbucsuztatót, vagy ahogy az öregek nevezték, a „remélést”, dolgozták fel színpadi népi játéknak, az ősi szokás szerint farsang utóján a tardi legények ünnepi népviseletbe öltözve keresték fel a falu fonóházait és ott népdalokkal köszöntötték a ház gazdáját. a legények rudat vittek magukkal, amelyre a háziasszony szalonnát s tűzött, a gazda pedig borral kínálta őket. így folytatták énekelve utjukat. abban a házban, ahol a legtöbb lányt találták, a legények letelepedtek és vidám táncmulatsággal bucsuztak a farsangtól.

ezt az ősi népszokást bemutató zenés, dalos, énekes népi játékot a 24 tagú tardi matyó együttes a ságvári endre kulturális seregszemle megyei bemutatóján adja elő./mti/

--

bb 22. huszonhét országba exportálják már a dimávg gépgyár termékeit

vid te-lm ki

1962. április 12.

a dimávg gépgyár termékei, a különböző kábel-, szerszám- és présgépek, lemezvágó ollók, valamint az egyéb gyártmányok iránt évről-évre növekszik a külföld érdeklődése. 1952-től szinte megtízszereződött a diósgyőri gépgyár külföldre irányuló forgalma. ebben az évben már a gyár termékeinek mintegy hetven százaléka kerül exportra. a gyártmányok keresettségére, versenyképességére mutat, hogy az idén újabbvevők, így olaszország, hollandia és a nemrégiben függetlenné vált afrikai ország, ghana lépett a rendelők sorába. ez utóbbinak kábelgyári berendezéseket szállítanak. ezekkel együtt ebben az évben már huszonhét országba jutnak el a diósgyőri gépgyár termékei./mti/

--

bb 23. korszerűsített turistaszálló, üdülőhajó, tiszaparti nyaralónázak várják a szegedre érkező kirándulókat

vid gk szb fm

1962. április 12.

szegeden az idén tovább bővülnek a kirándulók elhelyezési lehetőségei. rövidesen befejezik a turistaszálló átépítését, amelyet 500.000 forintos költséggel nemcsak korszerűsítettek, hanem újabb husz ágygal nyolcvan személyesre bővítettek. szegedtől néhány kilométerre egy fenyveserdő közepén 64 személyes újabb szálloda is nyílik a nyáron. a tiszta partján, a partfürdő területén négyszemélyes összkomfortos nyaralónázak felállítására is szerepel az idegenforgalmi hivatal terveiben. ezeket a családoknak adják majd bérbe.

a vendégek rendelkezésére áll majd a teljesen átépített szőke tiszta nevű üdülőhajó. ebben a „folyami szállodában”, csaknem hetven személyt tudnak elszállásolni. a hajón kétszáz személyes éttermet és bár is berendeztek. /mti/

--

bb 25. több mint száz üzemi feladat megoldását segítik a diósgyőri kohász fiatalok

vid te szb ki

1962. április 12.

a lenin kohászati művekben tavaly 1880 fiatal tett eleget az ifjúság a szocializmusért mozgalom feltételeinek. az idén sokkal nagyobb az érdeklődés a fiatalok körében e hasznos és nemescélú kezdeményezés iránt. eddig háromezerharmincan jelentették be részvételüket a mozgalomba. a jelentkezők több, vállalati viszonylatban fontos, feladat megvalósítását, mint például a vasizap nagyobbarányu hasznosítását, az ércszállítás gépesítését, a henger-műi darujavitások ésszerűsítését határozták el. ezenkívül a gyár 82 kish alapszervezetének mindegyike külön is vállalta valamilyen kisebb-nagyobb helyi probléma megoldását. így a karbantartók a gépalapok ásásával, mások fémgyűjtéssel, a vagonbuktató berendezés mőtöbbiti üzembe helyezésével támogatják üzemiüket. a kohász-fiatalok így az idén több mint száz üzemi feladat megoldásánál tevékenykednek majd, s ezekre a munkákra körülbelül hatvanezer órát fordítanak. /mti/

--

bb 24. színes arcképalbumot adnak ki bács megye nagy szülöttei-
ről

vid gk szb fm

1962. április 12.

a megyei pártbizottság és a megyei tanács támogatásával a közel-
jövőben kecskeméten kiadják bács megye nagy szülötteinek színes arc-
képalbumát. a gyűjteményben a társadalmi haladás, a tudomány és
a kultúra kimagasló személyiségeinek portréi kapnak helyet: többek
között petőfi sándor, katona józsef, nagy lajos, mórfa ferenc, türr
istván, valamint budai rezsőnek és horváth ambrusnak, a munkásmoz-
galom megyei mártírjainak és mathiász jánosnak, a híres homoki
szőlőnemesítőnek az arcképe. /mti/

--

bb 26. két- és félmillió forint értékű társadalmi munkával segí-
tik a községek fejlesztését nógrádban

vid gk szb fm

1962. április 12.

nógrádban megkezdődtek az 1962. évi községfejlesztési munkák.
az ideai községfejlesztési program új vonásai: a termelőségfejleszté-
sek átfogó, nagyszabású tervei, amelyeknek megvalósítása az
egész község általános fejlesztését szolgálja. a községi fejleszté-
si tervek társadalmi támogatásában is a közös gazdaságok vállalták
magukra a nagyobb feladatokat. a jobbágyi termelőségfejlesztési
például többszáz tonna közüzalékot termel és szállít saját kőbá-
nyájából a községi utak és bekötő utak karbantartásához. minály-
gergely a község tsz-parasztjainak kérésére az ideai orvosi rende-
lőt építenek a községfejlesztési alapról. a közös gazdaság fogat-
erővel, vontatóval segíti az építőanyag szállítást, s 45.000 fo-
rint értékű helyi anyagot ad az építkezéshez. a termelőségfejlesztési
tagjai egyénekenként is két-három nap társadalmi munkát vállaltak
az orvosi rendelő építésénél. a felajánlott összes társadalmi mun-
ka értéke százezer forint fölé emelkedik. rimócra iskola épül a
községfejlesztési alapról, amit a község termelőségfejlesztési ötven-
ezer forint értékű helyi anyaggal és társadalmi munkával segít.
csaknem valamennyi községben hasonlóan veszik ki részüket a község-
fejlesztésből a termelőségfejlesztési szervezetek. nógrád megyében összesen
két- és félmillió forint értékű társadalmi munka hozzájárulással
kezdődtek meg az ideai községfejlesztési munkák. /mti/

--

10.10

- 16 -

bb 27. nem igaz, hogy negyvenen felül romlik az emlékezet - száz
év alatt másodpercenként 15 új emlék sem merítené ki emlékező-
tehetségünket

i tz/hné-lm vg

1962. április 12.

sokat panaszkodnak manapság, különösen a 40 éven felüliek,
hogy gyengül az emlékezetük, könnyen elfelejtik elsősorban a
neveket, a telefonszámokat, stb.

dr. radnai béla, az eötvös loránd tudományegyetem lélek-
tani tanszékének adjunktusa nyugtatta meg a magyar távirati iroda
munkatársát, hogy ez az érzés legnagyobb részben önmagunk meglepés-
tése. a lélektan nem ismer olyan törvényt, hogy emlékezőtehetségünk
például a 18. és a 25. életév között lenne a legjobb és a negyedik
után már gyengülne. az viszont valóban törvény, hogy mindig
az a „szerkezet”, fejlődik a legjobban, amelyet a leginkább
foglalkoztatunk.

az embernek tanuló korában számos területen kell új ismer-
eteket elraktározni emlékezetében, majd amikor élethivatást
választ, érdeklődése erre a területre „szakosodik”, itt óriási
tömegű, igen pontos és egymással szorosan összefüggő ismereteket
szerez. valójában csak most tudja meg, mi is az igazi „emlékezés”,
ehhez képest régi, iskolai „emléktára”, sok tekintetben hézagos,
elszórt, rendszerezetlen adatok gyűjteménye.

sőt a felnőtt emlékezetének leginkább foglalkoztatott
része egyre fogékonyabbá is válik. radnai béla dr. például a
hív-menetrend ötven adatát „magoltatta be”, egy 18 éves fiatal-
emberrel és egy meglelt férfival, aki azonban évtizedek óta ké-
szíti a máv menetrendjeit. az utóbbi az első átolvasás után már
pontosan tudta az összes adatokat, amikor a fiatalabb még csak
a tanulási kezdetén tartott.

ugyanakkor a többi ismeretággal szükségszerűen ke-
vesebbet foglalkozva a felnőtt emlékei ezekről a területek ről
alig szaporodnak, sőt a meglevők egy része is elmosódik. ez az
oka annak, hogy emlékezetének vélt „gyengülését”, nem is saját
szakmájában, hanem mindig ezeken a „más”, területeken veszi
észre az ember.

/folyt.köv./

- 17 -

bb 27. / nem igaz... folyt./-lm

és hogy miért felejtí főleg a neveket és a számokat? - mert a gyermekkel ellentétben, aki általában mechanikusan, adatszerűen jegyez meg mindent, a felnőtt főleg a gondolati összefüggéseket vési agyába, emlékezete így sokkal „értelmesebb”, és hosszabb életű is, de hamarabb tűnnek el belőle az adatszerűségek, amelyekre már eredetileg sem helyezett nagy súlyt.

arról szó sincs, hogy a mai bonyolult korban a mindennapi életéhez szükséges tudásanyag gyors növekedésével ne tudna lépést tartani az ember agya és emlékezőtehetsége. sőt, a tudomány már megállapította, hogy ha valaki egy évszázadon át másodpercenként 15 új „emléknyomot”, szerezne és mindegyikét új agysejtet kellene foglalkoztatnia, a száz év elteltével még mindig agyának tekintélyes része várná érintetlenül a további, új emlékeket./mti/

bb 33. többszázholdas „erdei arborétum”, a bükkben

vid j/lm ká.

1962. április 12.

a bükk-hegység tillafüredtől nagymezőig terjedő részén, a keletbükk állami erdőgazdaság arborétumot alakít ki, a most épülő erdei ut mentén létesítendő arborétumban természetes környezetben, a meglévő erdőségek közötti tisztásokra hazánkban nem honos, ugynevezett exota fafajtákat és cserjéket ültetnek. az arborétum célja, hogy megismerjék azokat a hasznos fafajtákat, amelyek a bükk szélsőséges időjárása, karsztos talajviszonyai között is jól fejlődnek, telepítésük gazdaságos. az arborétummal egyúttal a bükk szépségét is növelik.

a többszáz holdas „erdei arborétum”, terveit a keletbükk állami erdőgazdaság kisz-szervezetének kezdeményezésére a fiatal műszakiak tanácsa készíti el, és a kisz-szervezet tagjai társadalmi munkában részt vesznek a fák és cserjék ültetésében is. a tervek szerint 700-800 különböző fát és cserjét, köztük a fenyők csaknem 100 változatát ültetik el./mti/

10.44

- 18 -

bb 28. a fertő-tó vidék gyógyvizeinek elektrohidrográfiai vizsgálatát, a brennbergi völgytő kialakítását, sok érdekes idegenforgalmi probléma megoldását vette munkatervébe a nyugatdunántuli intéző bizottság

i hbj/sze szb vg

1962. április 12.

január közepén alakult meg a nyugatdunántuli intéző bizottság és kiváló szakemberek - tudósok, mérnökök, műtörténészek - közreműködésével már gazdag munkaprogramot állítottak össze. a vízügyi albizottság a fertő-tó vidék gyógyvizeinek kutatását tervezi. az eddigi tudományos megállapítások szerint ugyanis a fertő-tó és környéke, továbbá a fertő-zug értékes ásvány és gyógyvizeket rejtget. a tervek szerint a vízgazdálkodási tudományos kutató intézet közreműködésével elektrohidrográfiai vizsgálatokat tartanak, amelynek segítségével következtethetnek az ásványvizek kémiai összetételére, koncentrációjára. szorgalmazza az intéző bizottság kutatófurások mélyítését is, hogy tökéletes kép alakuljon ki a fertő-tó vidék ásvány- és gyógykincséről, s a feltárási lehetőségekről.

nyugat-dunántul rendkívül gazdag természeti szépségekben, s az egyik legszebb táj a brennbergi völgy, ahol lehetőségek kínálkoznak pizstránghorgászásra, turista táborok létesítésére. tervezik, hogy kialakítják a brennbergi völgytavat és egy pizstrángos tavat.

sopron környékének híres és különösen szép érdekessége a fertőrákosi kőfejtő, amely egyiptomi sziklatemplomokra emlékeztet. a kőfejtőben levő, s az ahhoz vezető utakat rendezik, s a hatalmas oszlopcsarnokokban kiállításon mutatják be a kőfejtő történetét és egyben a fertő-tó multját, madárvilágát, egyéb nevezetességét.

már most foglalkozik a bizottság azzal, hogy megteszi az előkészületeket a pánnonhalmi park védetté nyilvánítására, az egykori esterházy vadaskertet pedig parkerdővé szeretné kialakítani. jobban be akarják kapcsolni az idegenforgalomba a soproni és a kőszegi erdőségeket is, ahol a vadászok gazdag zsákmányt remélhetnek./mti/

-.-

10.50

- 19 -

11.15

11.25

bb 29. egészségügyi felvilágosító munka a kisbéri kórházban
vid gk szb fm 1962. április 12.

a kisbéri kórházban, - ahol a környékbeli 18 község lakóit
göngyítják, - megismertetik a betegekkel az általános egészség-
ügyi tudnivalókat, s azt, hogyan tudnak ők is hozzájárulni beteg-
ségük gyógyításához. a fülhallgató rádió magnetofonra vett elő-
adásokat közvetítenek. az orvosok és az ápolónők rövid előadásokat
tartanak a kórtermekben. a lábadozóknak filmvetítéseket rendez-
nek a kórház művelődési termében. ezzel a módszerrel és az orvo-
soknak, nővéreknek a községekben végzett felvilágosító munkájá-
val néhány év alatt ugyiszólván teljesen eltűntek a környékbeli
falvakból a babonás hiedelmek, a kuruzslások. /mti/

-. -

bb 30. paraszttarisznya helyett terített asztal
vid j szb ká 1962. április 12.

a paraszttarisznya ma már muzeumi tárgy szólnok megye számos
szövetkezeti községében: a mezőgazdasági nagyüzemek áttérnek az
olcsó és izletes közétkeztetésre. az elmúlt évben hat, nagy köz-
ségben váltották fel terített asztalokkal a tarisznyát. az abád-
szalóki lenin termelőszövetkezet saját üzemi konyhája a növény-
termelési munkák megindulásától kezdve, naponta 600 szövetkezeti
gazda részére biztosít étkezési lehetőséget. a központi majorban
dolgozók az étteremben, a mezőn munkálkodók pedig a fák alatt el-
helyezett asztaloknál fogyaszthatják el ebédjüket. rákóczi falván,
fegyverneken, jánoshidán, kisujszálláson, tiszafüreden tavaly
harmincezer ebédet szolgáltak ki a szövetkezetek tagjainak.

a földművesszövetkezetek ebben az évben már 38 helyen készül-
nek fel a közétkeztetésre. a lyásagyukat szereznek be, a husel-
látás megkönnyítésére pedig saját hízaladájukban több mint 100
sertést nevelnek. megkezdtek a félkész ételek árusítását is, hogy
a mezőből hazatérő asszonyok rövid idő alatt készíthessék el a
vacsorát. /mti/

-. -

10.58

- 20 -

11.30

PK

bb 31. a tapasztalatátadás új formája: a szentgotthárdi állami
gazdaság állatgondozókat cserél a környező termelőszövetkezetekkel
vid j/-lm ká 192. április 12.

vas megyében 16 bemutató gazdaság működik, ebből hét
állami gazdaság, kettő tangazdaság, hét pedig kiváló termelési
eredményeket elért termelőszövetkezet. e 16 bemutató gazdaság ter-
jeszti az új módszereket a megye 189 termelőszövetkezetében. a
szentgotthárdi állami gazdaság, mint bemutató üzem most hasznos
módszert vezetett be az állattenyésztés fejlesztése érdekében:
egy-egy heti időtartamra állatgondozókat cserél a környező termelő-
szövetkezetekkel. ez idő alatt az állami gazdaságnál dolgozó tsz-
tag munkaegység -jövőírás- kap, a szövetkezetben dolgozó állami
gazdasági alkalmazottat pedig állami gazdasági munkabérral díjazják.
a hasznos kezdeményezést a többi bemutató gazdaságban is megvaló-
sítják. /mti/

-. -

bb 35. metánvezeték épül pécsen - lakások és üzemek fűtésére
használják fel a „megszelidített bányarémet,”

vid gk-lm ki 1962. április 12.

a pécsi szénbányászati trösztnél a nyárra elkészül a
harmadik metángáz-lecsapoló berendezés. a metánlecsapolókkal a
meglazított széntelepekből szivatják el a feszítőerejével,
robbanóképességével és fojtó hatásával egyaránt veszélyes
„bányarémet,” és ezzel javítják a munkavédelmet. a csöveken
külszínre szivott metánt jelenleg még nem hasznosítják.

juliusra elkészül a köbméterenként hétezer kalóriás
metán hasznosításának részletes műszaki tervdokumentációja. a
terv szerint a pécsi szénbányáktól a kokszművekig kilenc kilomé-
ter hosszú, 250 milliméter átmérőjű metánvezeték építenek,
amelyhez több kiegészítő objektum - köztük mérőház, műszerház,
ezer köbméteres kiegyenlítő gáztartály és metánbontó - tarto-
zik. a természetes állapotában szintelen és szagtalan metángáz
merkaptánnal szagosítva jut el a kokszművekbe, ahonnan az üzemi-
leg előállított gázzal keverve továbbítják pécs ipari üzeméibe és
háztartásaiba.

a tizenöt millió forintot igénylő vezeték építését az
év második felében kezdik és a „megszelidített bányarémet,”
1963-tól már felhasználják a pécsi ipari üzemekben és háztartások-
ban. /mti/

- 21 -

11.30

PK

bb 32. negyedére csökkent a bányagépek biztonsági öntvényeinek selejtje az izotópos vizsgálatok bevezetése óta - iparági minőség-ellenőrző laboratórium a ductos bányagépgyárban

i szf/hné szb vg

1962. április 12.

a ductos bányagépgyárban minőségellenőrző laboratóriumi főosztályt szerveztek ezen belül mechanikai, vegyi és fotólaboratóriumot, mérőszobát, valamint izotóp laboratóriumot rendeztek be. a jelentős összegű beru házással tavaly előtt elkezdett laboratóriumi építkezés most fejeződött be.

a bányagépgyártás több olyan berendezést állít elő, amelyek alkatrészeinek kötelező minőségellenőrzését az országos bányaműszaki főfelügyelőség a legszigorúbban előírja, hiszen emberélet kerülhet veszélybe a legkisebb hiba esetén. ilyen alkatrészek például az aknaszállító berendezések kötélkorongjai és kötélszorítói. a most berendezett laboratóriumokban a modern német, csehszlovák, svájci és magyar gyártmányú műszerekkel alaposabban, többoldalúan vizsgálhatják az alkatrészek anyagát, biztonságosabban megállapíthatják a hibákat, s nemcsak azok okait, hanem kiküszöbölésük módját is meghatározhatják. ilyen módon befolyásolni tudják a selejt alakulását is.

különösen az izotópos vizsgálatokkal értek el máris jó eredményt. az izotóp-laboratórium, amely a múlt ősz óta részlegesen, ma pedig már teljes kapacitással működik, ezideig körülbelül 200 vizsgálatot végzett kötélkorong és kötélszorító berendezések nyers öntvényein. a vizsgálati jegyzőkönyveket minden alkalommal átküldik a kőbányai vas- és acélöntődébe, ahonnan az öntvényeket kapják, s ott a selejtökökből tanulva, javítják az öntés technológiáját. amióta ezt a módszert követik, mintegy a negyedére csökkent az aknaszállító berendezések biztonsági öntvényeinek selejtje.

a minőségellenőrző laboratóriumok nemcsak a ductos-ban gyártott gépek anyagát vizsgálják. ide küldik ellenőrzésre a fontosabb alkatrészeket a többi bányagépgyárak és javítóműhelyek is. az új laboratóriumi rendszer tehát az egész bányagépgyártó ipar minőségellenőrző intézménye, s mint ilyen, sokmillió forint értékű selejt-től menti meg a népgazdaságot. /mti/

bb 39. a mahant közli,

te szb ki

1962. április 12.

11.35
hogy április 15-től, vasárnaptól, munkaszüneti napokon a budapest-tass közötti hajójáratot megindítja. /mti/

- 22 -

bb 36. májusban ünnepli fennállásának 60. évfordulóját a szolnoki művésztelep

vid fm/ke-lm fm

1962. április 12.

a nagymultu szolnoki művésztelep májusban ünnepli hivatalos megnyitásának 60. évfordulóját. a jubileum alkalmából kétnapos művészettörténeti konferenciát rendeznek a városban. meghívják az évfordulóra azokat a művészeket, akik az elmúlt évtizedekben a művésztelep falai között munkálkodtak. a konferencia résztvevői megvitatják majd a művésztelepek szerepét, a magyar képzőművészet helyzetét, megtekintik a szolnoki művésztelep lakóinak műtermelben rendezett kiállítását. hajón kirándulnak martfüre, s a tiszta cipőgyár művelődési házában megtekintik a megyében működő tizenhét képzőművészeti szakkör tagjainak kiállítását, beszélgetnek a szakkörök vezetőivel, tagjaival. a jubileum alkalmából díszes kiadványt is megjelentetnek, amely ismerteti a művésztelep lakóinak munkásságát. /mti/

bb 38. nagyszámban mentik ki az őzeket az árviz borította területekről

i so/gg-lm ká

1962. április 12.

a bodrog és a tiszta áradása következtében a taktaközi állami gazdaság 40.000 holdas vadrezervátumából mintegy 500 hold víz alá került. a gyorsan hömpölygő áradat csak a nyulakban tett jelentős károkat, mert az állami gazdaság dolgozói és a környékbeli termelőszövetkezetek tagjai felriasztották az e területen nagy számban tanyázó foglyokat és fácánokat, úgyhogy azok száraz területre tudtak menekülni. a legnehezebb az őzek mentése volt, mégis hatvan őzet sikerült ladikokra, pontonokra emelni. a megrémült állatok kezesbárányként hagyták, hogy csónakba vegyék őket.

a kiskörei vadászok is megszervezték a mentést a tiszta által elöntött árterületen, ahol most csak a fák koronái látszanak ki a vízből. az akolhádi szakaszon hetven őzet mentettek ki a termelőszövetkezeti gazdák, a halászok és a vadászok. az árterületen egyébként ritka zsákmány is esett; tolnai kálmán gátor egy kilenc kilós, dus bundájú vadmacskát terített le. /mti/

11.19

- 23 -

11.40

11.40

bb 34. a takarmánygazdálkodási szakemberek tanácsa: zab és zabosbúkköny helyett vessenek gazdaságok napraforgós keverékeket

1 cs/j szb ká

1962. április 12.

A múlt nyári és őszi aszály sok kárt okozott az 1961. évi vetésű pillangósokban, s az őszi takarmánykeverékek is gyengén teleltek, gyéren bokrosodtak, a hüvös tavaszban nehezen indulnak. Éppen ezért rendkívül fontos, hogy minden lehetséges módon emeljük a hozamokat. A földművelésügyi minisztérium takarmánygazdálkodási osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a csak ezután vetésre kerülő zab, zabosbúkköny és általában a tavaszi takarmánykeverékek most már nem adnak biztonságos, jó termést, ezért a gazdaságok, termelőszövetkezetek olyan takarmányokat vessenek helyettük, amelyek nagytömegű, amellett értékes takarmány adnak. Előszörban a napraforgót és a napraforgós keverékeket ajánlják. Az utóbbi évek üzemi tapasztalatai szerint jól bevált például a napraforgós borsókeverék /20 kiló napraforgómag és 60-80 kiló borsóvetőmagot számítva egy-egy holdra/, valamint a napraforgós-borsós csalamádé, amelyből holdanként 15-20 kiló napraforgó, 50 kiló borsó és 30.-35 kiló kukorica vetőmag szükséges. Ezek a keverékek zöldszen etetve vagy silózva, sőt szénalisztté őrölve is jól használhatók. A napraforgót vagy a napraforgós keverékeket akkor kell kaszálni, amikor zöldbimbós állapotban van a napraforgó. A szakemberek egyaránt javasolják fővetésű takarmányként és másodterményként. Az őszi gabonák tarlójába legjobb tisztán vetni a napraforgót.

A napraforgót és keverékeit eddig csak szűk körben termesztették hazánkban takarmánynak, mivel régebben virágzásban vagy még azon is túl szokták vágni, amikor a szár rostjai már elfásodtak, s így minőségben sokat veszített a termés. Pedig - mint a kutatóintézetekben végzett vizsgálatok megállapították - az idejében betakarított napraforgó és keverékei fehérjetartalom tekintetében is egyenlő értékű takarmányt adnak a lucernával. /mti/

..

11.25

- 24 -

bb 37. 3000 termelőszövetkezetben építkeznek az idén - építőbrigádok a termelőszövetkezetek társulásának új formája

1 ie szb ká

1962. április 12.

A megkésett kitavaszkodás után nemcsak a szántóföldeken élénkült meg a munka, hanem a termelőszövetkezetek majorjaiban is. Az idén csaknem 3000 termelőszövetkezetben építkeznek; új épületek emelésével vagy a régiak átalakításával, bővítésével több mint 60.000 szarvasmarha, 350.000 sertés és egymilliónál több baromfi részére létesítenek férőhelyet.

A beruházások jelentős részét házi építkezésekkel valósítják meg. E téren is kialakulóban van a nagyüzemi gazdálkodásnak, a koncentrált beruházásoknak megfelelő forma. Az országban eddig körülbelül husz új típusú építőbrigád alakult, amelyek tíz-tizenöt termelőszövetkezet építkezéseit látják el. A brigádok most még különböző szervezeti formákkal próbálkoznak, keresik működésük legelőnyösebb rendszerét. A leghelyesebbnek az látszik, ha a brigádnak legalább kőművesmesteri képzettségű vezetője, ezenkívül egy technikus és egy adminisztrátora van. Az optimális brigád-létszám a 100-120 fő, s a brigádtagoknak körülbelül egyharmada szakmunkás. Előnyös, ha a brigádhoz kisebb kiegészítő részlegek, például asztalos, lakatos és egyéb műhelyek is tartoznak. Az ilyen összetételű brigád tulajdonképpen a termelőszövetkezetek közötti társulás egyik formája, amely önálló szövetkezeti vállalkozásként is működhet. A brigádok szalagszerű szervezéssel dolgoznak az érdekelteket szövetkezetekben, amelyek a segédmunkaerőt tagjaik közül adják.

A földművelésügyi minisztérium és más illetékes szervek sokféle segítséget nyújtanak az új típusú építőbrigádok kialakulásához, a szövetkezetek házi építkezési rendszerének fejlesztéséhez. Ahol például még nincs megfelelő szakember, ott a megyei szövetkezeti beruházási irodák mérnökei, technikusai látják el a brigád vezetését. /mti/

..

11.30

- 25 -

bb 40. időjárásjelentés

gg szb

1962. április 12.

a meteorológiai intézet jelenti április 12-én, csütörtökön 13 órakor:

több napsütés

az azóri és a kelet-európai anticiklont összekötő magasnyomású tengely európát két különböző áramlási rendszerre osztja, a tengely északi oldalán szeles, csapadékos, erősen változékony idő van, a déli oldalon napok óta egy csekély földközi tengeri ciklon található, aminek keleti oldalán meleg levegő nyomul észak felé, nyugati oldalán hideg légtömegek csusznak dél felé, ez a folyamat a Kárpát-medencében különlegesen ellentétes időjárást eredményezett a medence keleti és a nyugati fele között.

házánkban szerdán a dunántúlon egész napon át borult idő volt, a tiszántúlon viszont 1-8 órán át sütött a nap, ez utóbbi helyen az elmúlt 24 óra alatt csak egy-két helyen hullott jelentéktelen mennyiségű csapadék, míg a dunántul hegyvidéki területein 5-10, helyenként 10 milliméter feletti mennyiséget is mértek, a főváros egy része felett délután kevés záporosó kíséretében zivatar tört ki, az ország keleti és nyugati része között a hőmérsékleti ellentét szerdán a keddihez képest még tovább fokozódott, míg a dunántul nyugati részén a nappali legmagasabb hőmérséklet csak 4-6, addig a tiszántúlon mindenütt 17-20 fokig emelkedett, a közbülső területeken fokozatos átmenettel 7-17 fokos maximumok alakultak ki, csütörtökön hajnalra keleten 6-9, nyugaton 3-6 fokig hűlt le a levegő.

budapesten szerdán a napi hőmérséklet középértéke 10,3 fok volt, 0,1 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag, csütörtökön 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: változó mennyiségű felhőzet, több napsütéssel, néhány helyen kisebb eső, mérsékelt, változó irányú szél, a hőmérséklet keleten alig változik, nyugaton emelkedik, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 3 - plusz 7, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken keleten 16-19, nyugaton 13-16 fok között.

a duna vizállása budapestnél csütörtökön délelőtt 11 órakor: 455 centiméter. /mti/

13.30

- 26 -

bb 41. 3.500 varsa a tiszta és a bodrog árterében - naponta 5-6 mázsa halat zsákmányolnak a tokaji halászok

vid j-lm ká

1962. április 12.

borsod megyében - különösen a bodrog közben - sokezer hold legelő áll víz alatt, az erősen áradó tiszta és bodrog medréről a halak az elöntött földek csendesebb vizeire menekültek, a sekély vízben a tokaji tiszavirág halászati termelőszövetkezet tagjai varsákkal fogják a halat, a bodrogköz és a tiszaparti falvak víz alatt álló rétjein 3.500 varsát helyeztek el, és azokkal naponta 500-600 kiló halat fognak, csütörtökön például a bodrog árterén több 4-5 kilós hal és egy 13 kilós ponty akadt a varsákba, a szövetkezet 41 tagja a vízzel borított ártérről nyolc nap alatt több mint 50 mázsa halat zsákmányolt. /mti/

--

bb 42. szombattól a 171-800-as telefonszámon hívható a „hét slágere,,

i kf/kf szb vg

1962. április 12.

a távbeszélő tudakozó újabb különleges szolgáltatást vezet be, egyelőre kísérletképpen, a 171-800-as szám feltárás után meghallgatható telefonon a „hét slágere,, , amelyet a legjobb, legkeresettebb lemezek közül a ravill választ ki, a slágerközvetítést, amelyet az első érdeklődő hívásával automatikusan indít meg, egyidőben kilencvenen hallgathatják.

az új szolgáltatás szombaton délután két órakor indul, ezt követően hétköznapokon 17 órától, szombatonként 14 órától, munkaszüneti napokon pedig egész napon át hívható a 171-800. /mti/

--

bb 43. a magyar írók szövetsége közli,

k v/te szb sr

1962. április 12.

nygy bakó józsef író temetése pénteken 13 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

-27-

bb 44. befejeződött a férfiruhagyárak ipari tanulóinak négynapos országos versenye

vid te szb ki

1962. április 12.

a férfiruhagyárak ipari tanulóinak házi versenyén legjobb eredményt elért ipari tanulók négynapos országos versenyét a zalaegerszegi ruhagyárban rendezték meg. a vetélkedésen 33 szakmunkásjelölt vett részt a szegedi, a dunaujvárosi, a zalaegerszegi ruhagyárból és a könnyűipari minisztérium ruházati ipari tanulóiskolájából.

az elsőévesek közül varga julia, a zalaegerszegi ruhagyár ipari tanulója, a másodévesek közül ugyancsak a zalaegerszegi ruhagyár tanulója, csordás attila szerezte meg az első helyet.

a verseny legjobbjai értékes jutalmakat kaptak és az első három helyezett megkapta a szakma kiváló tanulója oklevelet is. /mti/

-.-

bb 45. az ndk nagykövetének sajtófogadása

p.p. szb

1962. április 12.

wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön délelőtti sajtófogadást tartott. a magyar sajtó vezető munkatársait tájékoztatta a német szocialista egységpárt központi bizottsága 15. plénumával kapcsolatos kérdésekről és azokról a dokumentumokról, amelyeket a demokratikus németország nemzeti frontjának országos tanácsa adott ki az ndk feladatairól és németország jövőjéről. /mti/

-.-

15, 15

- 28 -

bb 46. ülést tartott a tit biológiai szakosztályainak országos választmánya

t hi/gk vm sr

1962. április 12.

a tit biológiai szakosztályainak országos választmánya csütörtökön a kossuth-klubban egésznapos konferenciát tartott. a tanácskozáson, amelyet dr. tangl harald kossuth-díjas kutatóintézeti igazgató nyitott meg, részletesen megvitatták a múlt évi biológiai ismeretterjesztő munka eredményeit, s fontos határozatokat hoztak a biológiai ismeretek további még szélesebb körű, az eddigénél is színvonalasabb terjesztésére. ezután került sor dr. hortobágyi tiber egyetemi tanárnak, a budapesti biológiai szakosztály elnökének a biológiai tudományok társadalmi jelentősége című előadására amelyet a megjelent neves tudósok a biológiának a mezőgazdaság, az ipar, az egészségügy, a közoktatás és az ismeretterjesztés terén felvetett időszerű feladataival, s a munkával kapcsolatos javaslataikkal egészítettek ki. /mti/

-.-

bb. 49. baglyasalján megemlékeztek az 1930. április 12-1 salgótarjáni éhség-tüntetésről

vid sze/gy/fm

1962. április 12.

1930. április 12-én több mint ötezer bányász, gyári munkás, asszony és gyermek vonult salgótarjában a városháza elé, hogy a nyomor és éhínség enyhítésére munkát és kenyéret követeljen. a salgótarjáni munkásokkal együtt követelték az emberibb életet a karancsvölgyi bányászok közössége munkásmozgalmi vezetői is. a felvonulás szervezői közül 13-at letartóztatott horthy csendőrsége, de az elszánt munkástömeget nem tudták megfélemlíteni. a munkáért és kenyéért tüntetők követelésére még aznap szabadon bocsátották a bebörtönözött vezetőket.

az éhségtüntetés évfordulóján, csütörtökön a harminckét év előtti nagy bányásmozgalmat szervező telepen, baglyasalján ünnepi megemlékezést tartottak. a baglyasaljai pártházban rendezett ünnepségen kocsis istván alapszervezeti párttitkár mondott beszédet, majd a tüntetés egykori résztvevői id. rideg jános, cseh józsef, péterházi józsef bányászok és még sokan mások beszéltek a fiatal bányászoknak a horthy-rendszer negyedszázados elnyomatása elleni harcokról.

/mti/

-.-

16,03

-29 -

bb. 47. könyvbarát napok vas megyében

vid sze/gy/fm

1962. április 12.

csütörtökön és pénteken könyvbarát napokat rendeznek vas megyében. két fővárosi író, simon istván kossuth-díjas költő és tatay sándor író találkozik a vasi olvasókkal, könyvbarátokkal, táplánszentkereszten, szombathely károni kerületének művelődési otthonában, a berzsenyi dániel megyei könyvtárban és a mezőgazdasági gépgyárban. /mti/

..

bb. 48. a tapolca-környéki iskolákban megemlékeztek a hegyesdi vár visszafoglalásának 400. évfordulójáról

i vid gg/gy/fm

1962. április 12.

veszprém megye tapolcai járásának iskoláiban csütörtökön megemlékeztek a hegyesdi vár visszafoglalásának 400. évfordulójáról. a pedagógusok ismertették a a török elleni harcokban fontos szerepet játszott vár történetét. a hegyesd község közelében, szabályos kupalaku bazalt-hegyen épült vár romjait számos uttorócsapat és tursita kereste fel. /mti/

..

bb. 50. vasárnap mutatják be az új frizuradivatot

i sz/gk/gy/vg

1962. április 12.

a magyar fodrászklub 14 tagu küldöttsége, amely tizennyolc ország fodrászaival együtt a napokban résztvevett a bécsi nemzetközi szakmai versenyen, vasárnap délelőtt a budapesti műszaki egyetem kinizsi utcai dísztermében bemutatja a legújabb női és férfi frizuradivatot. a magyar versenyzők sok más ország fodrászait megelőzték bécsben és jó helyezéseket értek el. /mti/

....

16,09

- 30. -

bb. 51. magyar kutatók eljárást dolgoztak ki a romaskinói kőolaj sótalánítására - a magyar ipar közép-európa legnagyobb gépszirszállítója - befejeződtek a kőolajkonferencia tanácskozásai

t szf/hné/gy/vg

1962. április 12.

a kőolajkonferencia csütörtök i tanácskozása plenáris üléssel kezdődött: c. padovani olasz egyetemi tanár a milanoi földgázkísérleti intézet igazgatója tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást hazája földgáz iparáról, a földgáz energiaellátási, műanyagelőállításai és egyéb célú felhasználásáról.

ezután szekcióüléseken folytatták a tanácskozást. a petrokémiai szekcióban a hazai és külföldi kutatók, főképpen báthory józsef és ország istván, a máfki munkatársai, valamint az nuk-beli h. kaufmann és társai beszámolóit utat mutattak, miként lehet nálunk is vegyipari alapanyagként felhasználni a földgázt, valamint a kőolaj feldolgozásánál keletkező gázokat. a kőolajfeldolgozás általános kérdéseivel foglalkozó szekcióban nagypataki györgy, a szőnyi kőolajipari vállalat kutatója arról számolt be, hogy sikerült megoldaniok a romaskinói nyersolaj sómentesítését, s ezzel lehetővé tették, hogy a barátság olajvezetéken érkező szovjet olajból nálunk is igen jóminőségű kenő- és motorhajtó anyagokat állíthassanak majd elő. eljárásuk a romaskinói olaj sótartalmát vegyszeres adagolással és elektro-mos bontással negyvenszer kisebbre csökkenti. ez világviszonylatban is feltűnő eredmény. a gépszirokról tanácskozó szekcióban a magyar előadók voltak tulsulyban, mivel a baráti országok között nálunk a legfejlettebb ennek az olajterméknek a kutatása. arról számoltak be, hogy a máfki és a lardoline kőolajipari vállalat együttesen újfajta nagy ellenállású gépszirokat dolgoztak ki a modern gépekhez. a korszerű, korróziógátló és állagmegővő zsirokból a magyar ipar közép-európa legnagyobb szállítója.

az előadások ezzel befejeződtek. csütörtök este a magyar kémikusok egyesülete a technika házában fogadást adott a konferencia résztvevői tiszteletére.

a konferencia utolsó napján, pénteken a résztvevők megtekintik a szőnyi kőolajipari vállalat üzemét. /mti/

..

16,25

- 31. -

9

bb 52. ez történt a földeken - győr megyében az összes koratavasziakat földben találta már a langyos, tavaszi eső - tíz nap alatt 6000 hold szántás és több mint 4000 hold vetés baranyában

vid ö kz/vm ká

1962. április 12.

az elmúlt napokban országsszerte langyos tavaszi esők áztatták meg a határt. az esőzést különösen az olyan vidékeken fogadták örömmel, mint győr-sopron megye, ahol az összes koratavasziak mellett már a cukorrépának is 80, a pillangósokban pedig kereken 90 százaléka a földben van. az eső után hamarosan kisütött a nap, s csütörtökön déltájban győr-sopron megyében is teljes számban a földeken dolgoztak a gépek és a fogatok. a bizakodó hangulatra, a jól szervezett munka eredményességére jellemző, hogy az utóbbi tíz napban több munkával készültek el, mint az év első három hónapjában együttvéve.

hasonló a helyzet baranyában. a megye 12 gépállomása ebben az évben összesen 48 000 normálholdnyi munkát végzett a szövetkezeti gazdaságokban, s ennek egyharmadát az utóbbi tíz napban. tíz nap alatt, az esők ellenére, 6 000 holdat szántottak meg és 4 200 holdat vetettek be. a gépek zöme nyújtott műszakban - naponta 14 órát - dolgozik. a nagyteljesítményű láncfalpas traktorok azonban éjszakára sem állnak le. a munka jó ütemének biztosítéka a szövetkezeti gazdaságok és a gépállomások közötti együttműködés. mint a szakemberek megállapították, még egyetlen egy évben sikerült úgy összehangolni a munkát, mint az idén.

bács megyében több mint 1 700 traktor és mintegy 3 000 lovasfogat jól szervezett munkájának eredményeként napról-napra csökken a késői kítavaszkodás-okozta elmaradás. a munka különösen az utóbbi napokban gyorsult meg. az őszi árpa és a zab vetése megyeszerte befejezéshez közeledik, sok szövetkezeti gazdaságban már csak a kukorica vetése van hátra. örvendetes, hogy több, az elmúlt évben még gyengén gazdálkodó termelősövetkezet tagsága az elsők között végzett az időszerű munkákkal. a megye együttesen mintegy 100 000 holdnyi szőlőben a nyitásnak eddig mintegy felével készültek el.

az északi fekvésű, az átlagosnál hűvösebb éghajlatu nógrád megyében, a magasabb hegyek északi lejtőit még mindig hófoltok tartják, a salgótarjáni járás északi, hegyháti községeiben még most is a tavaszt várják. a kedvezőbb éghajlati adottságu szövetkezetek határában ugyanakkor minden erőt az időszerű munkákra összpontosítanak többszáz traktor és több ezer lófogat dolgozik rendszeresen a földeken.

/folyt.köv./

16,33

- 32 -

bb 52. ez történt....1.folyt./vm

országsszerte megkezdődött, s egyre nagyobb arányokban folytatódik a kukoricavetések közvetlen előkészítése. csongrádban, a hódmezővásárhelyi növényvédő gépállomás gépei már kivonultak a határba. háromezer holdra szórják ki a következő napokban a gyomirtó vegyszereket. e munkára elsősorban azokban a közös gazdaságokban kerül sor, ahol olyan kevés a munkaerő, ahol egy-egy tagra 8-10 hold föld jut.

a nagy folyók mentén még mindig jelentős munkaerőt köt le az árvíz elleni védekezés. a tisza, csongrád megyei szakaszán, 30 éve nem volt olyan magas, mint az idén. az árhullám helyenként elérte a töltés magasságát. bokros, alpár, tiszaujfalú, tiszas és lakitek határában csütörtökön is ezer ember dolgozott a gátakon. a gátak megerősítésén munkálkodnak a környező gépállomások vontatói és dömperei is.

borsod megye sátorajaujhelyi járásában komoly károkat okozott a tiszas és a bódrog áradása: több mint 20.000 hold rét, legelő és mezőgazdaságilag művelt terület került víz alá. a járási tanács messzemenő segítséget nyújt az árvíz sújtotta lakosságnak. a veszélyeztetett házakból kiköltöztetett családok számára szálláshelyeket és ellátást biztosítottak, a rászorulóknak gyorssegélyt kaptak. gondoskodtak arról, hogy az árvíz ellenére is teljesítsék a vetésterveket. az érdekelt termelősövetkezetek fölcserelelik a földeket: azokra a helyekre, ahova kukoricát, vagy napraforgót akartak ültetni, most koratavasziakat vetnek. a kukorica és a napraforgó azokra a területekre kerül, ahonnan az ár levonul./mti/

- . -

bb 53. negyven éve színész greguss zoltán

te vm sr

1962. április 12.

ilku pál. művelődésügyi miniszter fogadta greguss zoltán színművészt a madách színház tagját, aki 40 évvel ezelőtt kezdte meg nagy sikerekben gazdag színészi pályáját. a miniszter a kiváló színművésznek a jubileum alkalmából átnyújtotta a művelődésügyi minisztérium ajándékát. a fogadáson részt vett meruk vilmos, a színházi és zenei főigazgatóság vezetője./mti/

- . -

16,40

- 33 -

bb 54. a hazánkban tartózkodó szovjet pártmunkásküldöttség látogatásai

hmé vm sr

1962. április 12.

a hazánkban tartózkodó szovjet pártmunkásküldöttség, amelynek a ny. seljepin, az szkp kb titkára a vezetője, csütörtökön kétnapos látogatásra borsod megyébe utazott.

a küldöttség az elmúlt napokban látogatást tett a ganz-mávgaban és a telefonyárban, elbeszélgettek a gyár vezetőivel, dolgozóival és megtekintették az üzemet. a küldöttség több tagja meglátogatta a budapesti műszaki egyetemet, laboratóriumokat tekintett meg és elbeszélgetett a tanári kar tagjaival./mti/

- . -

bb 55. ifju egészségőrök megyei versenye békéscsabán

i vid gg vm fm

1962. április 12.

békéscsabán a vöröskeresztes ifju egészségőrök megyei versenyét rendezték meg csütörtökön. a versenyen békéscsaba és a járások legjobb általános iskolai vöröskeresztes csapatai vetélkedtek elméleti ismeretekben és gyakorlati tudásban. a megye legjobb általános iskolai egészségügyi állomása címet a szeghalmi általános iskola nyerte el./mti/

- . -

bb. 56. felhívás a népfront-bizottságokhoz és a népfront 200 000 aktivistájához - ülést tartott a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége

t di-zs/gk/gy/sr

1962. április 12.

a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége csütörtökön a népfront székházában ülést tartott. az ülést kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke nyitotta meg. harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára számolt be azokról a tennivalókról, amelyek az mszmp központi bizottságának a mezőgazdaság helyzetéről és a további feladatokról hozott határozatának végrehajtásából a népfront-mozgalomra várnak.

- aktivistáink már a szocialista átszervezés időszakában jelentős segítséget adtak a mezőgazdaságnak - mondta.
- a népfront-bizottságok tagjai sokhelyütt személyes példamutatásukkal is segítettek az új közös gazdaságok megalakulását.

/folyt. köv./

- 34 -

bb. 56. / felhívás... 1. folyt./ gy

győr megye nem egy községében például elsőként irták alá a belépési nyilatkozatot és 15 ujonnan alakult termelőszövetkezetben a tagság a népfront-bizottság elnökét találta méltónak a közös gazdaság elnöki tisztére. ugyanakkor többszáz népfront-bizottsági tagot választottak a vezetőségbe, vagy biztalt meg a megyében brigádvezetői teendővel.

- ma már megállapíthatjuk - folytatta -, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezését jelentősen elősegítette a falusi népfront-bizottságok több mint 110 000 tagjának felvitágosító, nevelő, szervező tevékenysége, állásfoglalása, példamutatása. a termelőszövetkezetek megszilárdítására az elmúlt időszakban országsszerte egész sor új népfront-akció, kezdeményezés bontakozott ki. a népfront hívó szavára például műszakiak ezrei fogtak össze, s készítettek el több mint száz kilométer termelőszövetkezeti bekötőút terveit. az ország egyes vidékein közreműködtek a helyi belvizrendszerek kiépítésében, s tanácsaikkal, utmutatásaikkal segítettek a közös gazdaságok vezetőinek az üzem- és munkaszervezési feladatok jobb megoldásában - mondotta többek között az előadó.

a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége az ülésen kifejezte: messzemenően egyetért a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának a mezőgazdaság helyzetéről és a további feladatokról hozott határozatával. ugyanakkor felhívással fordult a népfront-bizottságokhoz és a mozgalom mintegy 200 000 aktivistájához. a felhívás hangoztatja:

- a népfront-mozgalom sajátos eszközeivel, az eddig bevált legjobb módszerek további alkalmazásával, új kezdeményezések kibontakoztatásával segítsék bizottságaink, társadalmi munkásaink, s barátaink szerte az országban szocialista mezőgazdaságunk további fejlődését, a terméshozamok növelését, a közös gazdaságok eredményeinek javítását.

- az elnökség úgy véli, hogy mozgalmunk - a helyi és társadalmi szervekkel egyetértésben, s velük szorosan együttműködve - különösen hatékony segítséget nyújthat egyebek között a kenyér-gabona-termesztésben előttünk álló feladatok megoldásában, a szőlő- és gyümölcsstelepitések programjának valóra váltásában és fejlődő állatállományunk takarmánybázisának megteremtésében.

- meggyőződésünk - folytatódik a felhívás -, hogy bizottságaink és aktivistáink eredményesen járulhatnak hozzá a mezőgazdasági szakemberképzés ütemének gyorsításához, s a fejlett agrotechnikai módszerek népszerűsítéséhez, szélesebb körű elterjesztéséhez.

/folyt. köv./

- 35 -

bb. 56. /felhívás... 2. folyt./ gy

fontos feladatnak tartjuk azt is, hogy a népfront-mozgalom mindenütt segítse, támogassa a termelőszövetkezetek vezetési színvonalának emelését, a fejlettebb üzemszervezési módszerek alkalmazását. vállaljon részt mozgalmunk a termelőszövetkezeti demokrácia kibontakoztatásából és még határozottabb érvényesítéséből.

az elnökség ezután meghallgatta szatmári nagy imrének, a hazafias népfront országos tanácsa titkárának tájékoztató jelentését a tanácsok és a népfront-bizottságok együttműködésének kérdéséről. a jelentést az elnökség tudomásul vette.

a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének csütörtöki ülésén a két napirendi pont vitájában számos felszólalás hangzott el. gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára arról beszélt, hogyan segítheti a népfront az ipar, elsősorban a tanácsi és szövetkezeti ipar feladatainak megoldását. szabó árpádné vas megyei pedagógus arra hívta fel a figyelmet, hogy még szorosabbra kell fűzni a népfront-bizottságok és a nőtanácsok kapcsolatát. szakasits árpád, az országos béketanács elnöke a népfront-mozgalom új feladatait taglalta. bencsik istván, a debreceni mezőgazdasági akadémia igazgatója a mezőgazdasági szakmunkásképzés kérdéseivel foglalkozott. bognár rezső akadémikus azt indítványozta, hogy a termelőszövetkezetek is alkalmazzák a társadalmi ösztöndíj rendszerét - ezzel biztosíthatják a szakember-utánpótlás egy részét. dobos lászló, a bács megyei bíróság tanácsvezetője a népfront megyei munkásainak eredményeiről számolt be. z. nagy ferenc országgyűlési képviselő rámutatott, hogy a mezőgazdasági termelés színvonalának emelésére összeállított tervek teljesen reálisak, s dolgozó parasztságunk összefogásával, jó munkájával az előirányzatok nemcsak teljesíthetők, hanem sok területen túl is teljesíthetők. nagy józsefné, a goldberger textilművek igazgatója azt indítványozta, hogy a népfront-bizottságok különös figyelemmel forduljanak a ma még gyengébben működő közös gazdaságok felé, segítsék eredményeik javítását.

kisházi ödön munkaügyi miniszter arra kérte a mozgalom aktivistáit: kérjenek és vállaljanak az eddignél nagyobb részt a pályaválasztási tanácsadások munkájából. pióker ignác kossuth-díjas gyalus a fejlődő falvakban szerzett tapasztalatairól számolt be.

/folyt. köv./

17.23

- 36 -

bb. 56. / felhívás... 3. folyt./ gy

a tanácsok és a népfront-bizottságok eddignél gyümölcsözőbb együttműködéséről beszélt felszólalásában beér jános egyetemi tanár, dr. harrer ferenc, a budapesti népfront-bizottság elnöke és parragi györgy képviselő.

a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének ülése káltaai gyula zárszavával ért véget.

/mti/

bb 57. franciaországba utazott a pedagógusok szakszervezetének küldöttsége

sze vm fm

1962. április 12.

csütörtökön délután franciaországba utazott a pedagógusok szakszervezetének delegációja kovásznay rezsőnek, a köznevelési-és szervezési osztály vezetőjének vezetésével. a küldöttség nemzetközi kongresszuson vesz részt, és tanulmányozza a szántan és a természet-tudományok oktatásának kísérleti eredményeit./mti/

bb 58. évente 160 francia játékfilm - a hazánkban tartózkodó francia filmdelegáció tagjainak sajtófogadása

t di/hné vm fm

1962. április 12.

a francia filmnapok eseményeire hazánkba látogatott francia filmdelegáció tagjai csütörtökön a gellért-szállóban sajtófogadáson válaszoltak az újságírók kérdéseire.

jacques chausserie-laprée, a francia nemzeti filmgyártási központ igazgatója, a delegáció vezetője, elmondotta, hogy évente 160 francia játékfilm és körülbelül 300 rövidfilm készül.

mintegy 80 játékfilmet más országok művészeivel együttműködve, koprodukcióban forgatnak. a filmek nagy többsége az öt legnagyobb franciaországi filmstudio alkotása.

marina vladý önmagáról beszélt:

- elsősorban és csaknem kizárólag filmszínésznőnek tartom magam. jóllehet szeretem és tisztielem a színházat, mégis az a tervem, hogy a következő években is filmekben vállalok szerepet.

/folyt.köv./

17,30

- 37 -

/bb 58. évente.....1.folyt./vm

a színházat későbbre tartogatom. évente általában két-három darabban játszom, s szerepeim nagyrészt magam választom ki. megbizottaim januártól-decemberig általában 40 forgatókönyvre hívják fel figyelme- met. a gyakorlat az, hogy közülük 30-ban nem találok olyan szerepet, amelyet szívesen eljátszanék. a válogatás után tárgyalok a rendezők- kel, a producerekkel. csak olyan művészi feladatot megoldására vállal- kozom, amely érzelmi- és közel áll hozzám. gyakran anyagilag is érdekeltséget vállalok egy-egy filmben, mert így még inkább biztosí- tottnak látom művészi szabadságomat.

marina vladj ezután elmondotta, hogy eddigi filmjei közül az özönvíz előtt, a szerelem napjai és a boszorkány című alkotásokat tartja a legkedvesebbeknek. legközelebb roger vailland háromszáz- huszonöt ezer frank című regényének filmváltozatában játszik.

henry colpi a francia filmgyártás irányzatairól és hazánkban most bemutatott filmjéről, az ilyen hosszú távollétről nyilatkozott. elmondotta, hogy a francia „uj hullám”, gyűjtőnév alatt olyan fia- tal filmrendezői gárda jelentkezett, amelynek képviselői rést ütve a hagyományok falán, sajátos elképzeléseiket váltották valóra első alkotásukban. ezek a rendezők többnyire újságírók közül kerültek ki.

- én - folytatta - 12 évet dolgoztam különböző produkciókban vágóként, s csak a közelmúltban juthattam el első filmem rendezésé- hez. közben irtam könyvet a filmművészet kérdéseiről és jónéhány filmesztétikai cikket, tanulmányt is. az ilyen hosszú távollét forgatókönyve egy napi hír nyomán született meg, s talán mondanom sem kell, mennyire körültekintően nagy előkészülettel vittem filmre valamennyi jelenetét.

claudie rich, a francia nő és a szerelem és a világ minden aranya című francia filmek egyik főszereplője elmondotta, hogy ő is elsősorban filmszínésznek tartja magát. a legutóbbi időben duvivier és renoir filmjeiben játszott, s magyarság után brazíli- ába készül, ahol egy francia-olasz koprodukciós filmben szerepel. /mti/

17.43

- 38 -

bb. 59. diákokotthonok és kollégiumok vezetőinek tanácskozása debrecenben

vid sze/gy/fm

1962. április 12.

csütörtökön debrecenben tanácskoztak a debreceni, illetve a hajdu-bihar megyei diákokotthonok és kollégiumok vezetői, nevelői. megvitaták a rájuk bízott csaknem három- ezer diák közösségi nevelésében elért eredményeket. mozga lászló, a debreceni diákokotthoni munkaközösség vezetője el- mondotta: debrecenben nagy hagyományai vannak a diákokotthoni intézményeknek. az ősi református kollégium az ország egyik legrégebbi ilyen intézménye volt. ma már debrecenben nyolc diákokotthon működik, amelyek közül három elérte a kollégiumi szintet. mintegy másfélezer középiskolás fiatal kap bentlakásos ellátást, szaktanárok felügyeletével készülnek iskolai feladataik- ra, s ennek eredménye, hogy a diákokotthonok tanulóinak jobb a tanulmányi átlaguk, mint a többi tanulóké. /mti/

..

bb 60. dunaujvárosi munkás-fiatalok budapestén - egésznapos munkás- művész találkozó

t v/sze vm sr

1962. április 12.

dunaujvárosi fiatal munkásokat látott vendégül csütörtökön a szórakoztató zenész szb ifjúsági bizottsága. az egésznapos művész- munkás találkozó gazdag programja kora délelőtt kezdődött; a 32 duna- ujevárosi fiatal - a vasmű dolgozói - és a művészek megtekintették budapest nevezetességeit, jártak a parlamentben és megnézték a francia fotóművész-kiállítást is.

a munkások és a vendéglátók a fészek klubban ebédeltek, majd a rátkai színész klubban neves tánczene-és népzene-művészek közremű- ködéssel kétórás műsorral szórakoztatták a dunaujvárosiakat. a műsor utáni baráti beszélgetésben kialakult a további együttmű- ködés perspektívája is. elhatározták: szocialista szerződést kötnek, hogy jobban megismerjék egymás munkáját.

este a vendégek megnézték a tarka színpad halló nagyvilág című új műsorát.

a jól sikerült művész-munkás találkozó után a dunaujvárosi dolgozók és a művészek megállapították: nagyon jól szórakoztak, kellemes és hasznos volt a találkozó, s a jövőben sok ilyet szeret- nének rendezni. a szórakoztató zenészek ifjúsági bizottsága tagjai, a művészek egyébként a jövő hónapban viszonzóznak majd a látogatást. /mti/

18,00

- 39 -

bb. 61. Ladislav Mňacko szlovákiai író találkozása magyar író társaival

t fe/hné/gy/

1962. április 12.

a hazánkban tartózkodó ismert szlovák író, Ladislav Mňacko, csütörtökön a csehszlovák kultúra helyiségeiben találkozott a magyar írókkal. a baráti összejöveteleken megjelent a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének több képviselője. a szlovákiai vendég - akinek irodalmi munkássága hazája határán túl is jól ismert, a közelmúltban jelent meg „a halál neve engelchen,, című antifasiszta regénye magyar nyelven - beszámolt a csehszlovák írók helyzetéről és az irodalom fejlődéséről. /mti/

..

bb. 62. ülést tartott az országos béketanács tudományos bizottsága

t di/gg/gy/sr

1962. április 12.

csütörtökön a hazafias népfront székházában ülést tartott az országos béketanács tudományos bizottsága. részt vett a tanácskozáson dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára és szakasi árpad a béke-világtanács irodájának tagja, az országos béketanács elnöke. szádeczký-kardoss elemér elnöki megnyitója után dr. zsebők zoltán, a tudományos bizottság titkára terjesztette elő a tesüile munka-programjának tervezetét, majd javaslatot tett a június 20-án összeülő tudományos békekonferencia napirendjére, s a megvitalásra kerülő témákra. végül előterjesztette a tudományos bizottság felhívásának javaslatát. a bevezető előadást élénk vita követte, majd a tudományos bizottság tagjai jóváhagyták az előterjesztett javaslatokat. /mti/

..

18,20

- 40 -

bb 64. juhász gyula emlékünnepegy győrött és békéscsabán

vid gk vm fm

1962. április 12.

győrött a tudományos ismeretterjesztő társulat csütörtökön emlékünnepegyt rendezett juhász gyula halálának 25. évfordulója alkalmából az apáczai csere jános felsőfoku tanítóképző intézetben. hegedüs andrás, a tit városi elnöke méltatta a költő munkásságát, majd a tanítóképző intézet növendékei és a győri ifjusági irodalmi színpad tagjai juhász gyula-verseket adtak elő

juhász gyula emlékestet tartottak békéscsabán a békés megyei könyvtárban is, krupa andrás, a tit békés megyei szervezetének titkára - régebben a szegedi tudomány egyetem juhász gyula irodalmi munkaközösségének tagja - tartott előadást a költőről és bemutatta a juhász gyula eredeti kéziratairól, valamint a költő barátainak - köztük móra ferenc és józsef attila - leveleiről készített fényképfelvételeit. /mti/

..

bb 65. nyárias zivatar, jégeső budapesten - az ország déli részén 9-10, a keleti megyékben 18-19 fokos volt a meleg - több napsütést, további felmelegedést várhatunk

i cs/gg vm

1962. április 12.

a kárpát medencében néhány napja veszteglő esőfront kedden miskolcon és debrecenben, szerdán budapesten és környékén okozott kisebb zivatarokat. a szerdai zivatar alkalmával békásmegyeren jégeső is hullott. csütörtökön a késődélutáni órákban ismét megdőrdült az ég budapest felett, s a főváros több kerületét záporosó mosta végig, a lágymányosi városrész egyes területeiről jégesőt is jelentettek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy az ismételt zivatarok oka a nagyobb mérvű helyi felmelegedés volt.

/folyt.köv./

18,55

- 41 -

/bb 65. nyárias.....1.folyt./vm

a napsugárzás által viszonylag gyorsan felmelegedett alsó légtömegek a budai hegyeknek ütközve, felsiklottak s az így kicsapódó vizpárából keletkezett a gyorsan elvonuló helyi zivatar.

az ország ,, hőháztartásában,, szerda óta lényeges javulás állt be és még további javulás várható. míg ugyanis szerdán a dunántúli megyékben plusz 4 fok volt a napi maximum, a tiszántúli vidékeken 17-20 fokig emelkedett a hőmérséklet, csütörtökön már csak pécs környékén maradt 10 fokon alul, a nyugati megyékben 11-13 fokig, a keleti országrészekeken pedig 17-19 fokig emelkedett. budapestben és környékén délután 5 órakor érte el a 17 fokos csucsértéket. a jelek szerint pénteken több lesz a napsütés, gyorsan átvonuló futó záporokra, zivatarokra azonban még számítanunk kell. a hőmérséklet a nyugati országrészekeken előreláthatólag 13-16, az ország középső északi és keleti felén pedig 16-19 fokig emelkedik. a veszteglő esőfront az erőteljesebb felmelegedés révén valószínűleg hamarosan ,,felszivódik,,./mti/

- . -

bb 63. időjárásjelentés

tm vm la

1962.április 12.

a meteorológiai intézet jelenti április 12-én, csütörtökön 18 órakor:

több napsütés

várható időjárás péntek estig: változó mennyiségű felhőzet, több napsütéssel. néhány helyen kisebb eső, esetleg zivatar. mérsékelt változó irányú szél. a hőmérséklet keleten alig változik, nyugaton emelkedik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken keleten 16-19, nyugaton 13-16 fok között./mti/

- . -

19,00

- 42 -

bb 66. szocialista brigádvezetők kitüntetése

t sl-bc/tm vm

1962.április 12.

a népköztársaság elnöki tanácsa a szocialista brigádvezetők országos tanácskozása alkalmából kiemelkedő munkájuk elismeréséül 50 szocialista brigádvezetőnek kormánykitüntetést adományozott.

munka érdemrendet kapott: szilágyi sándor, a komlói szénbányászati tröszt kossuth-bányai üzemének vájára, prém tibor, az építésügyi minisztérium győr-sopron megyei állami építőipari vállalata dolgozója, uhrin pál, az orosházi gépállomás traktorosa, horváth jánosné, a magyar posztógyár fonónője, pápai józsef, a győri wilhelm pieck vagon-és gépgyár üntője és császár jános, a budapesti vegyiművek villanszerelője.

tizenhárman a szocialista munkáért érdemérem, 40-en pedig a munka érdemérem kitüntetést kapták.

a kitüntetéseket csütörtökön délután az országház épületében kiss károly, az elnöki tanács titkára, az mszmp politikai bizottságának tagja adta át.

a kitüntetések átadásakor jelen volt somogyi miklós, a szot elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja, gáspár sándor, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság póttagja, brutyó jános, a szot főtitkára, bárános józsef, az mszmp központi bizottsága párt-és tömegszervezetek osztályának helyettes vezetője.

kiss károly a kitüntetések átadásakor beszédet mondott. többek között hangsúlyozta: a városokban és a falvakban kibontakozó szocialista brigádmozgalomban résztvevők felismerték a szocialista munkaverseny nagy jelentőségét gazdasági és társadalmi életünkben, s magasabb szintre emelték azt. majd így folytatta:

- pártunk és kormányunk ennek a mozgalomnak jelentőségéhez, szerepéhez méltó figyelmet szentel és minden feltételt biztosítani kíván sikeres kibontakozásához. ezért támogatja azt a kezdeményezést is, amelynek eredményeképpen a szocialista brigádok vezetői országos tanácskozáson vitatják meg az elért eredményeket, s a jövő feladatait. ezek a feladatok teljes összhangban vannak a pártunk hetedik kongresszusa által a szocialista építés meggyorsítására, a népgazdaság fejlesztésére, népünk jólétének és kulturájának emelésére, hazánk erősítésére kijelölt nagy tennivalókkal. e feladatok megoldásának már eddig is hatékony eszköze volt és a jövőben is az lesz a szocialista brigádmozgalom, amely egyesíti a szocialista munkaverseny eddigi tapasztalatait és ugyanakkor elősegíti a munkások, a parasztok és az értelmiségi dolgozók technikai kulturájának, műszaki és szakmai képzettségének, ideológiai és kulturális színvonalának emelését, az új, szocialista típusú ember formálását is.

a kitüntetettek nevében szilágyi sándor, a komlói szénbányászati tröszt kossuth-bányai vájára mondott köszönetet./mti/

19,55

- 43 -

- 1 -

bb 67. a francia követ fogadása

t ms/tm vm

1962. április 12.

pierre francfort, a francia köztársaság budapesti követe csütörtökön fogadást adott a hazánkban tartózkodó francia filmkültetés-tisztületére. a fogadáson résztvett bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, a filmfőigazgatóság és a filmgyárak vezetői, ismert filmművészek és rendezők. a fogadás szívélyes légkörben folyt le./mti/

v é g e

- 44 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. április 13.

bb. 1. új műszerekkel új eredmények a nap kutatásában

t tz/gk/gy/vg

1962. április 13.

Az uránia csillagvizsgáló előadássorozatában csütörtök délután svékus olivér fizikus, a tit fizika-kémia-matemaikai országos választmányának titkára ismertette azokat az újabb műszereket és vizsgálati módszereket, amelyekkel a tudomány az utóbbi időkben mind részletesebb adalékokat szerez a napról.

elmondotta többek között, hogy ilyen műszereknek köszönhetőek a nap anyagi összetételével, forgásával kapcsolatos új ismeretek, a hőmérsékleti és nyomásviszonyaira vonatkozó következtetések, sőt az ugynevezett spektroneliográf a nap izzó gáziombjében egymást körülölelő rétegek feltérképezését is lehetővé tette. a koronográffal viszont a kutató számára valószínűleg mesterséges napfogyatkozást lehet előidézni, és így már a nap atmoszférájának külső rétege, a korona bármikor megfigyelhető. ugyanígy külön műszereket szerkesztettek a napkitörések és a nap mágneses terének mérésére is.

a tudomány máris sokat köszönhet ezeknek a műszereknek, de „képességeiket”, a föld felszínén nem lehet teljes mértékben kihasználni. a légkör ugyanis mintegy „megszűri”, azokat a sugarakat, amelyek a napról érkeznek felénk. ha a legmagasabb hegyekre telepítik is a műszereket, legfeljebb a levegő szennyezettségének zavaró hatását lehet kiküszöbölti, de ott is torzít a légkör mozgása, a fényugarak szóródása, és bizonyos hullámhosszú - elsősorban az igen rövid ultraibolya - sugarakat a levegőtenger felső rétegei oda sem engedik át.

ezeket a nehézségeket csak a legutolsó években sikerült urrá lenni, amióta a műszereket rakétákkal és mesterséges holdakkal a légkör fölé lehet juttatni, ahol a különböző sugárzások még teljes tisztaságukban észlelhetők. azóta lényegesen megnövekedtek ismereteink a napról, illetve sok régebbi elméleti feltételezés kapott megerősítést. így például az, hogy a nap belsejében a hőmérséklet eléri a 20 millió fokot, a felszínen már csak 5 000 - 6 000 fok, majd fokozatosan emelkedik, a korona szélén már ismét csak millió fokokban fejezhető ki. a nagy magasságokba felküldött spektroszkópok ugyanis olyan állapotban levő anyagok jelenlétét észlelték ott - például olyan vasatomot, amelyről 13 elektron szakadt le - ami csak ilyen elképesztően magas hőmérsékleten alakulhat ki.

ugyanígy tudtuk meg, hogy bár a nap óriási hőenergiája a hidrogénmagoknak héliummá egyesüléseből keletkezik, a hélium mennyiségének növekedése aligha változtatja meg észlelhetően a nap atmoszférájának összetételét. de hogy ez miképpen lehetőséges, arra még a jövőben kell megkeresni a magyarázatot, esetleg újabb, még tökéletesebb műszerek segítségével - mondotta többek között svékus olivér. /mti/

- 1 -